

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 131/2021, instat pel Sr. (...) contra el Centre de Salut Mental de Nou Barris Sud.

Antecedents

1. En data 02/11/2021 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per trasllat de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP) una reclamació formulada pel senyor Sr. (...) (d'ara endavant, la persona reclamant) contra el Centre de Salut Mental de Nou Barris Sud (en endavant, CSMA), per no atendre la sol·licitud d'exercici del dret d'accés, el qual està previst a l'article 15 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD).

En concret, la persona reclamant es queixava que en data 10/02/2021 va exercir el dret d'accés a les seves dades davant el CSMA, mitjançant formulari "*Petición de informe asistencial por el interesado*", del qual n'aportava còpia, i en què demanava:

"Solicita informe asistencial con la finalidad de presentarlo en psicólogo privado". (...) i "Solicita informe de la autorización de ingreso involuntario, revelación de con quién iba de psiquiatra a mis padres, entrevista con mis padres de agosto de 2018 por parte de este centro y del psiquiatra (Sr. X)."

I que davant de la petició esmentada, el centre s'havia limitat a lliurar-li un informe emès per dit psiquiatra en data 05/06/2018, del qual n'aportava còpia, manifestant al respecte que "*la respuesta que recibí fue una carta fechada en 2018 de un antiguo psiquiatra que me atendió en que relatava una información que en nada tenía que ver con lo que yo solicité formalmente al centro.*"

2. Per mitjà d'ofici de data 10/12/2021, notificat el 05/01/2022, es va donar trasllat de la reclamació al CSMA Nou Barris Sud, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3. En data 20/01/2022 va tenir entrada a l'Autoritat l'escrit d'al·legacions del CSMA mitjançant el qual s'argumentava, pel que fa a l'objecte de la reclamació que ens ocupa, el següent:

- "*Al febrer del 2021, l'usuari, demana un informe per un psicòleg privat i la sol·licitud d'ingrés involuntari a l'any 2018 per part del progenitors i el Dr. (Sr. X). No tenim cap tipus d'informe ni derivació a urgències, el pacient va ser portat a urgències de l'hospital de la Vall d'Hebron per el SEM i les FOP. L'usuari signa la recollida de l'informe els dies posteriors, aquest informe (és a dir, el de data 05/06/2018 del Dr. (Sr. X) a què abans s'ha fet referència) es l'últim que es va realitzar al 2018, ja que després va abandonar els seguiments i als 6 mesos es va tancar l'història.(...)"*
- "*A data d'avui no hem rebut cap petició d'accés a la seva història clínica.*"

Fonaments de Dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'article 15 de l'RGPD, referent al dret d'accés de la persona interessada, disposa el següent:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener del responsable del tratamiento confirmación de si se están tratando o no datos personales que le conciernen y, en tal caso, derecho de acceso a los datos personales y a la siguiente información:

a) los fines del tratamiento;

b) las categorías de datos personales de que se trate;

c) los destinatarios o las categorías de destinatarios a los que se comunicaron o serán comunicados los datos personales, en particular destinatarios en terceros u organizaciones internacionales;

d) de ser posible, el plazo previsto de conservación de los datos personales o, de no ser posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;

e) la existencia del derecho a solicitar del responsable la rectificación o supresión de datos personales o la limitación del tratamiento de datos personales relativos al interesado, o a oponerse a dicho tratamiento;

f) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;

g) cuando los datos personales no se hayan obtenido del interesado, cualquier información disponible sobre su origen;

h) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información significativa sobre la lógica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.

2. Cuando se transfieran datos personales a un tercer país o a una organización internacional, el interesado tendrá derecho a ser informado de las garantías adecuadas en virtud del artículo 46 relativas a la transferencia.

3. El responsable del tratamiento facilitará una copia de los datos personales objeto de tratamiento. El responsable podrá percibir por cualquier otra copia solicitada por el interesado un canon razonable basado en los costes administrativos. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, y a menos que este solicite que se facilite de otro modo, la información se facilitará en un formato electrónico de uso común.

4. El derecho a obtener copia mencionado en el apartado 3 no afectará negativamente a los derechos y libertades de otros.”

Així mateix, sobre els drets contemplats als articles 15 a 22 de l'RGPD, l'article 12, apartats 3, 4 i 5 de l'RGPD estableix el següent:

“3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a

22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o

b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)"

A banda de la regulació anterior, en el cas que aquí s'analitza també cal tenir en consideració la normativa sanitària aplicable. En concret, la Llei estatal bàsica 41/2002, de 14 de novembre, d'Autonomia del Pacient estableix al seu article 18 el dret d'accés a la història clínica en els termes següents:

"Drets d'accés a la història clínica

1. El pacient té el dret d'accés, amb les reserves que assenyalava l'apartat 3 d'aquest article, a la documentació de la història clínica i a obtenir còpia de les dades que hi figuren. Els centres sanitaris han de regular el procediment que garanteixi l'observança d'aquests drets.

2. El dret d'accés del pacient a la història clínica també es pot exercir per representació degudament acreditada."

3. El dret a l'accés del pacient a la documentació de la història clínica no es pot exercir en perjudici del dret de terceres persones a la confidencialitat de les dades que hi consten recollides en interès terapèutic del pacient, ni en perjudici del dret dels professionals que participen en la seva elaboració, que poden oposar al dret d'accés la reserva de les seves anotacions subjectives.

4. Els centres sanitaris i els facultatius d'exercici individual només han de facilitar l'accés a la història clínica dels pacients morts a les persones que hi estan vinculades, per raons familiars o de fet, llevat que el mort ho hagi prohibit expressament i s'acrediti d'aquesta manera. En qualsevol cas l'accés d'un tercer a la història clínica motivat per un risc per a la seva salut s'ha de limitar a les dades pertinents. No s'ha de facilitar informació que afecti la

intimitat del mort ni les anotacions subjectives dels professionals, ni que perjudiqui tercers.”

Per la seva banda, l'article 13 de la Llei catalana 21/2000, de 29 de desembre, d'Autonomia del Pacient i Drets d'Informació i Documentació Clínica determina el següent:

“Drets d'accés a la història clínica

- 1. Amb les reserves assenyalades a l'apartat 2 d'aquest article, el pacient té dret a accedir a la documentació de la història clínica descrita per l'article 10, i a obtenir una còpia de les dades que hi figuren. Correspon als centres sanitaris regular el procediment per a garantir l'accés a la història clínica.*
- 2. El dret d'accés del pacient a la documentació de la història clínica mai no pot ésser en perjudici del dret de tercers a la confidencialitat de les dades d'aquests que figuren en l'esmentada documentació, ni del dret dels professionals que han intervingut en l'elaboració d'aquesta, que poden invocar la reserva de llurs observacions, apreciacions o anotacions subjectives.*
- 3. El dret d'accés del pacient a la història clínica es pot exercir també per representació, sempre que estigui degudament acreditada.”*

En relació amb tot l'anterior, l'article 16 de la Llei 32/2010, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.” (...)

3. Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar si la resposta del CSMA, va donar compliment al dret d'accés exercit per la persona reclamant, en tant que la reclamació es fonamentava en la manca del lliurament de la informació demanada.

A aquest respecte, consta acreditat que en data 10/02/2021 la persona reclamant va presentar una petició davant el CSMA, en què, demanava, per una banda, un *“informe asistencial con la finalidad de presentarlo a un psicólogo privado” (...)* i, per altra banda, l'accés a *“l'informe de la autorización de ingreso involuntario, revelación de con quién iba de psiquiatra a mis padres, entrevista con mis padres de agosto de 2018 por parte de este centro y del psiquiatra (Sr. X)”*.

I consta també acreditat a les actuacions, d'acord amb les manifestacions efectuades per ambdues parts, que davant dita petició d'accés el CSMA va lliurar-li, uns dies més tard, una còpia d'un informe de data 05/06/2018 del psiquiatra Dr (Sr. X) que el visitava, que no feia referència a cap dels extrems sol·licitats relatius al mes d'agost de 2018.

Dit això, escau analitzar a continuació si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, procedeix en aquest cas l'accés a les dades en els termes que ho sol·licità la persona reclamant.

Com a punt de partida, cal tenir en compte que l'article 15 de l'RGPD configura el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre les seves pròpies dades personals que són objecte de tractament i, en tal cas, accedir a les dites dades i a la informació sobre les finalitats del tractament, les categories de dades personals, els destinataris als quals s'han comunicat o es comunicaran les dades personals, l'origen de les dades objecte de tractament quan no s'hagin obtingut directament de l'interessat, així com a la resta d'informació detallada a l'article 15.1 de l'RGPD, sense més limitacions que les que puguin derivar-se de normes amb rang de llei, d'acord amb l'article 23 de l'RGPD, i de les limitacions que puguin derivar-se de l'existència de drets de terceres persones.

A més, l'article 15.3 de l'RGPD reconeix expressament el dret de tota persona a obtenir del responsable del tractament una còpia del document on constin les dades personals objecte de tractament, respecte les quals s'ha sol·licitat l'accés.

En aquest punt cal precisar que el dret d'accés configurat a l'article 15 de l'RGPD no empara, doncs, el dret a obtenir certificats o informes que s'hagin d'elaborar expressament per atendre una petició amb aquest objecte. És a dir, l'elaboració d'un informe mèdic excedeix del concepte del dret d'accés, atès que no es tractaria d'informació que és objecte de tractament per part del centre. Així doncs, sens perjudici que la persona reclamant en el seu rol de pacient pugui sol·licitar l'emissió d'un informe mèdic davant el responsable del seguiment del seu estat de salut, cal descartar que la dita petició es trobi emparada amb l'exercici del dret d'accés previst a l'article 15 de l'RGPD.

Dit això, cal recordar a continuació les al·legacions formulades per l'entitat reclamada en el tràmit d'audiència, per fonamentar la seva actuació davant la petició d'accés de la persona reclamant:

“Al febrer del 2021, l'usuari, demana un informe per un psicòleg privat i la sol·licitud d'ingrés involuntari a l'any 2018 per part del progenitors i el Dr. (Sr. X). No tenim cap tipus d'informe ni derivació a urgències, el pacient va ser portat a urgències de l'hospital de la Vall d'Hebron per el SEM i les FOP. L'usuari signa la recollida de l'informe els dies posteriors, aquest informe es l'últim que es va realitzar al 2018, ja que després va abandonar els seguiments i als 6 mesos es va tancar l'història.” (...) “A data d'avui no hem rebut cap petició d'accés a la seva història clínica.”

Davant d'aquestes manifestacions, i pel que fa a la resta de peticions efectuades per la persona aquí reclamant, cal efectuar les següents consideracions:

En primer lloc, cal precisar que el dret d'accés configurat a l'article 15 de l'RGPD abasta, com s'ha dit, el dret a conèixer si les dades personals estan essent o no objecte de tractament per part del responsable del tractament, és a dir, si el responsable disposa o no de les dades respecte les quals s'exerceix el dret d'accés. Per tant, i pel que fa al supòsit aquí analitzat, la persona aquí reclamant tenia dret a conèixer el fet que el centre no disposés d'informació respecte algun dels extrems sol·licitats, doncs en tant dita informació forma part del dret d'accés, caldria haver-la facilitat a la persona reclamant.

Així mateix, cal tenir en compte que el dret d'accés inclou també el dret a conèixer les comunicacions de dades efectuades a tercers, i que per tant, l'entitat reclamada hauria d'haver donat també resposta a la petició sobre la comunicació a tercers de les seves dades.

A l'últim, i pel que fa a la manifestació efectuada per l'entitat reclamada en el sentit que "A data d'avui no hem rebut cap petició d'accés a la seva història clínica.", cal precisar que, a banda del fet que efectivament la informació sol·licitada formaria part de la història clínica del pacient d'acord amb la definició establerta a l'art. 9.1 de la Llei 21/2000 "(...) *recull el conjunt de documents relatius al procés assistencial de cada malalt tot identificant els metges i la resta de professionals assistencials que hi han intervingut*", que de conformitat amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n relatiu a la legislació sanitària, la persona aquí reclamant tenia també dret a accedir-hi, sense necessitat d'indicar el fitxer o tractament en què formalment es trobés incardinada la informació a què volia accedir, doncs en cap cas constitueix un requisit del dret d'accés.

En definitiva, a la vista de tot l'anterior, procedeix estimar la present reclamació de tutela del dret d'accés, atès que en el present procediment ha quedat acreditat que la persona aquí reclamant va exercir davant el CSMA el dret d'accés respecte a les següents dades personals "*l'informe de la autorització de ingreso involuntario, revelación de con quién iba de psiquiatra a mis padres, entrevista con mis padres de agosto de 2018 por parte de este centro y del psiquiatra (Sr. X)*", i també consta acreditat que amb la contestació duta a terme per l'entitat reclamada no es va fer efectiu el dret d'accés exercit.

4. De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, procedeix requerir al CSMA per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució, faci efectiu l'exercici del dret d'accés de la persona reclamant, facilitant-li la informació que preveu l'article 15 de l'RGPD, així com una còpia de totes les dades personals relacionades amb el que demana -tret que concorri una excepció de les previstes a l'art. 23 de l'RGPD, i a l'article 13 de la Llei 21/2000-. I en concret, per tal que li faciliti la informació de què disposi o tracti als seus arxius relativa a:

- l'autorització o sol·licitud d'ingrés involuntari que s'hauria efectuat durant el mes d'agost de 2018, també aquella informació derivada d'altres centres, a què l'entitat reclamada fa referència a les seves al·legacions.
- la comunicació de dades de la persona aquí reclamant a tercers, a què fa referència la seva sol·licitud.
- la informació de què es disposi respecte l'entrevista que s'hauria mantingut també durant el mes d'agost de 2018, pel llavors psiquiatra de l'aquí reclamant, amb els seus progenitors.

Així mateix, i en el cas que el CSMA no disposi de la informació sol·licitada, cal comunicar-ho a la persona reclamant en el mateix termini, indicant-ne el motiu.

Per tot això, resolc:

1. Estimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra el Centre de Salut Mental de Nou Barris Sud.
2. Requerir al Centre de Salut Mental de Nou Barris Sud per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, faci efectiu el dret d'accés exercit per la persona reclamant en els termes exposats al fonament de dret 4t. Un

cop s'hagi fet efectiu el dret d'accés, en el mateix termini de 10 dies l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

3. Notificar aquesta resolució al Centre de Salut Mental de Nou Barris Sud i a la persona reclamant.
4. Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,